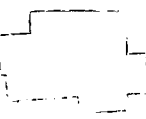
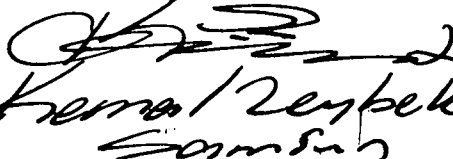

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22.5.2016
Sayı : 572

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

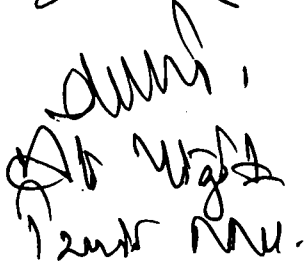
Ordu ilimizde inşa edilmekte olan HES'lerin gerek planlanmasına ilişkin sorunlar ile gerekse inşaat ve işletme aşamalarında doğaya verdikleri zararların tespiti ve bu sorunların çözümü ile doğayla dost enerji politikalarının geliştirilmesine ilişkin önerilerin araştırılarak belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Zeybek
Samsun
Orhan SARIKAL
Bursa Mu.

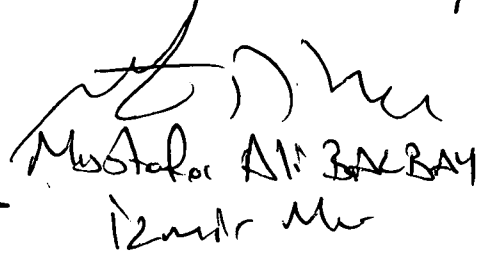

Kadim Durmaz
Tokat

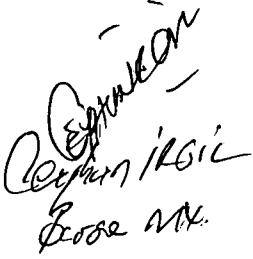
Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

Ali Uğur
Izmir Mu.

Yeter Akte
Konya

Mustafa Ali ZARBAZ
Izmir Mu.

Mehmet İkiç
Eskişehir Mu.

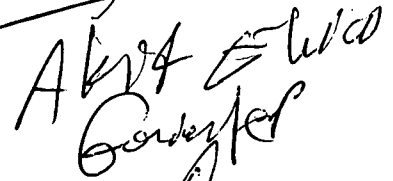
Nezdi GÜNDOĞDU
KIRILARELİ

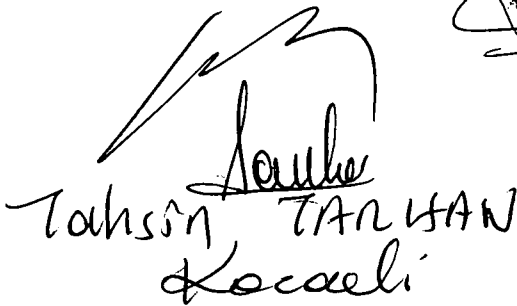
Haydar AKAR
Kocaeli Mu.

Murat Emir
Antalya

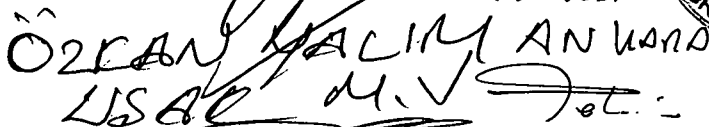
Karim Arslan
Denizli

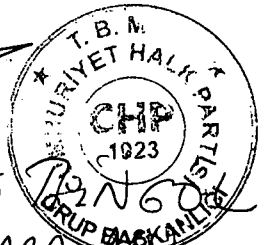

Ahmet Elvan
Gaziantep

Tahsin TARHAN
Kocaeli

Ömer Fethi GÖNER
Niğde Mu.

Kamil Okyay SINDİR
Izmir

ÖZGÜR YALIN ANKARA
USAK Mu. Det.: 677

GEREKÇE

Her ne kadar “alternatif ve yenilenebilir” diye tanımlansa da derelerin üzerine kurulan HES’ler, beraberinde çok daha büyük bir yıkım getirmektedir. HES yapılan bölgede yüz binlerce ağaç kesildiğinden iklim değişmekte, karasal iklimde yaşayabilen bitkiler ya da hayvanlar yeni iklime ayak uydurmaya çalışmakta ya da tümenden yok olmaktadır. Irmaklarımızda sularımız hızla azalmakta, ormanlarımız tahrip edilmekte, akarsularımızdan toplanan sular nedeniyle derelerimiz kurumakta, bitki ve canlı türleri yok olmakta, toprağımız ve suyumuz ipotek altına alınmakta kısacası kendi kaynaklarımız ve suyumuz yabancı şirketlere peşkeş çekilmektedir. Yapılan HES’ler bölgeyi tehdit ettiği gibi, yerel ekonomiye katkısı da tartışmaya açık durumdadır.

HES’ ler hem inşaat sürecinde hem işletme sürecinde doğaya ciddi zararlar vermektedir. HES’lerin inşaatı sırasında yol, cebri boru, tünel veya iletim kanallarının kurulması dik yamaçları tahrip etmekte, yarılmasına neden olmaktadır. HES inşaatlarında hafriyat dere yataklarına dökülmekte, bu durum, dere yatağının dolmasına, sudaki çözünmüş oksijenin azalmasına, su sıcaklığının artmasına, bunlara bağlı olarak sucul canlıların hayat kalitesinde ciddi düşüşe ve bazı durumlarda balık ölümlerine neden olmaktadır. İnşaat sırasında yapılan ağaç kesimleri erozyonu da beraberinde getirmektedir.

HES inşaatları sırasında açığa çıkan toz, yaprakların üzerine yapışarak ışık geçirgenliğini azalttığından, yaprakların fotosentez hızı, dolayısıyla ağaçların büyüme hızı düşmekte, bunun yanı sıra, toz, ağaçları olumsuz etkileyen mantar hastalıklarının yayılmasına da sebep olmaktadır.

HES’lerin işletme sürecinde ise elektrik üretimi için nehirlerdeki suyun büyük bir kısmı kullanılmakta, bu durumda suyun akış hızı, akış miktarı, nehrin derinliği ve taban yapısı önemli ölçüde değişmektedir. Bunlar nehir ekosistemlerinin sağlığı için kritik unsurlardır. HES’lerden nehirlere az oranda su bırakılması sucul canlıların yok olmasına, beslenme, üreme ve göç davranışlarında kısıtlamalara da neden olmaktadır.

Ayrıca; HES yatırımları ve lisans verme süreçlerinde havza bazında bir planlama yapılmadığı için, ÇED’lerde her bir proje için noktasal bazda ve tekil olarak gerçekleştirilmektedir. Oysa ki, bir akarsu havzası içerisinde aynı dere üzerinde veya havzayı oluşturan farklı akarsu kollarında planlanan projelerin kümülatif etkilerinin ortaya konması gerekmektedir.

Bu kapsamda, öncelikle havzada yer alan su ile ilişkili sektörler tanımlanmalı, havzanın doğal kaynak, habitat ve biyolojik çeşitliliği saptanmalı, daha sonra havzadaki nehir ekosisteminin hizmet ve sağlığını tehdit etmeyecek şekilde bir elektrik üretim planlaması yapılarak ÇED raporları bu kapsamda değerlendirmeye alınmalıdır.

Ordu ilinde bir doğa harikası olan Melet Irmağı, Baldıran Deresi, Sarp Deresi, Bolaman Çayı, Elekçi Deresi, Karakuş Deresi HES projeleri yüzünden ciddi zarar görmektedir. Bir zamanlar coşkun akan derelerden geriye kurumuş ve kaya parçaları ile dolmuş bomboş dere yatakları kalmıştır.

Son yıllardaki bu özensiz tutum özellikle Karadeniz’deki akarsulara ve yer altı sularına sadece potansiyel enerji gözüyle bakıldığının da açık bir göstergesidir.

Su gibi yaşamın temeli olan çok önemli bir doğal kaynağın kamu yararına planlanması ve yönetilmesi elzemdir.

